

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 48. Non ideò Sacerdoti, taliter lapso, pauculis post forniationem
nocte commissam horis, impartienda est absolutio, nec permittenda
celebratio, quòd ex statuto Ordinis debeat celebrare, vel in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ullo actu, nec ullâ poenitentia magna diluit. Temere ergo tam citò absolutionem petit, & celebrare præstat. Imò temere sibi blanditur de plena & efficaci voluntate poenitentiam condignam post celebrationem fideliter adimplendi. Nec enim voluntatem istam habere potest sine speciali gratia, pro qua tam citò, post scdissimum lapsum, vix interrogato ore Domini, impetranda, non tantum est quod hæcenus præstitit, ut eam se impetrasse securus esse possit. Pro ea quippe impetranda orandum, & taliter actandum orandum, quomodo & quantum res tanta petenda est. Quod si se fecisse Sacerdos, de quo agimus, præsumeret, præsumptuosus esset.

628 Verum quidem est, si preces toto corde faceret, simulque veris poenitentia lamentationibus ingemisceret, iustisque & continuis poenitentia operibus veniam deprecaretur, Dominum posse ipsius misereri. Sed vix aut ne vix quidem sine impudentia hoc se fecisse sibi polliceri potest, qui adhuc æstus libidine, sterilibus dumtaxat aliquot lachrymis momentaneisque gemitibus peccatum suum in his deplorat angustiis, in quibus meritò dubitatur, an honorem suum, an Deum offensum debeat, vel saltem an Deum offensum ex toto corde debeat.

629 Idque tantò magis dubium, quanto certius est, Sacerdotem tam enormiter lapsum, si verè & ex toto corde poenitet, non debere amplius de se præsumere, sed lapsus sui memorem, de se suisque lachrymis & gemitibus debere humiliter sentire, nec lapsus sui veniam, uti nec veram contritionem sibi tam citò polliceri, sed agnoscere, quòd sibi non parùm periculosum foret, paucis horis post scdissimum peccatum commissum, mente nondum satis recollectâ, tremenda celebrare mysteria. Periculum (inquam) foret, ne si hoc audeat, præsumptionem (lapsus sui verisimiliter causam) præsumptionem, fornicationeque sacrilegio cumulans, divinæ sibi gratiæ fontem obstrueret, præcipitiq; festinatione irruendo in altare, vimque corpori & sanguini Christi inferendo, ex ira Dei magna, ut B. Greg. dicit, in impoenitentis cordis caliginem projiceretur.

630 Hoc est quod magnopetè formidarunt Sancti. Et idèd Potamius, Bracharenensis Archiepiscopus, semel in fornicationem lapsus, licet facti poenitens, nec celebrare, nec Ecclesiam suam regere est ausus, sed regimen illius sponte deserens, poenitentiam acturus per novem menses ergastulo se conclusit. Nec his contentus Toletano Concilio peccatum suum publicè confessus est. Nec tamen à Patribus Concilii, etiam post illam novem mensium poenitentiam, altari est restitutus, sed perpetuæ poenitentia ærumnis adjudicatus, solum ipsi relicto nomine honoris ex speciali miseratione. Genebaldus quoque, Episcopus Laudunensis, semel iterumque reversus ad carnale commercium cum relicta conjugè, sancti Remigii nepte, occultum peccatum suum sancto Remigio confessus, stolam cum magno ejulatu dimittere voluit, atque à sancto Remigio in mansuetula cum lecto in modum sepulchri reclusus, septimo dumtaxat illius poenitentia anno, in oratione pernoctans, ab Angelo sibi apparente audivit: *Suscipit Dominus poenitentiam tuam, & dimissum est peccatum tuum.*

631 Haud dubiè sibi non persuaserunt Sancti illi, pauculis lachrymis tam enorme crimen elui posse, nec recuperari dispositionem debitam ad dignè celebrandum, nec hoc crederunt Patres nostri, qui Sacerdotes in fornicationem lapsos tanto tempore ab altari segregarunt. Quorum proinde, seu potius Ecclesiæ, tam Græcæ, quàm Latinæ disciplina, tot sæculis continuata, abundè demonstrat, veram & sinceram ex toto corde contritio-

Tom. III.

nem, in ejusmodi Sacerdotibus non debere tam citò, nec tam faciliè præsumi.

Nec certè utile est taliter lapsus esse persuasum, tam enorme crimen faciliè & citò elui ordinariè posse: imò expedit saluti ipsius contrarium habere persuasum, tum ut ex ista recuperandæ divinæ gratiæ difficultate, sui criminis sentiat enormitatem. Tum ut ista eadem difficultas sit ipsi frænum contra relapsum. Tum denique ut difficultatem agnoscens, non negligat orationibus die noctuque incumbere, veris lamentationibus ingemiscere, iustisque ac necessariis pietatis ac poenitentia operibus plenæ conversionis gratiam & veniam impetrare.

Quòd si, posthabitis tot & tantis rationibus, pro absolutione paucis post fornicationem horis obtinenda, celebrationeque sibi permittenda Sacerdos lapsus vehementius insitet, ipsa sua tam præcipiti importunitate, tantæque præsumptione se absolutione probat indignum. Undè absolvens non est, sed suaviter monendus, ut delicti sui horrore percussus, cum Publicano peccus suam percutiat, seque indignum reputet qui oculos in caelum levet, & non tantum de sacrificio offerendo non cogitet, sed ipsum pudeat à Veneris ara fordidis insectisque manibus ad tremendam Christi aram tam citò velle transvolare. Dixi absolvens non esse, quia ex præmissis præsumi nequit sufficienter conversus. Et quia Patres clamant, quòd sic præcipitare gravissimi delicti veniam, sit pietas impia, quæ vulnus non amputat, sed auget, dum ut augetur fomitem subministrat, nec perpetrati criminis sentire facit enormitatem, sed sublato illius sensu, de novo perpetrandi tribuit libertatem.

Si denique tam enormiter lapsus Sacerdos, reperiat Confessarium, à quo citò solvatur, & ad altare mitatur, istud cum Gallorienti arbitror proficisci ex gravissima ira Dei, quâ (ut supra ex Gregorio dicebam) in impoenitentis cordis caliginem projicitur, postea in gehennam cum tali Confessario projiciendus.

CAPUT XLVIII.

Non idèd Sacerdoti, taliter lapsus, pauculis post fornicationem nocte commissam horis, impartienda est absolutio, nec permittenda celebratio, quòd ex statuto Ordinis debeat celebrare, vel in die festo Parochi ministerium exhibere populo, atque Missam non audire: etiamsi sermo sit de Sacerdote vita hæcenus probata, cui infeliciter, primò jam vice, ruina ista acciderit.

Quia, ut optime Hennebellus (qui multam lucem hæc attulit questioni) hæc omnia non faciunt, quin Sacerdos ille enorme commiserit sacrilegium. Quòd vitæ hæcenus fuit probatoris, eò perspectius habuit, quid in his angustiis Officii sui ratio ab eo exigere. Quòd si nec Officii sanctitas, nec solemnitas castitatis sponsio, nec honoris proprii memoria, nec presentissimum Ordinis sui opprobrium ab hoc eum crimine potuerint revocare, constat utique magno cum impetu in hoc eum corruisse peccatum; neque excusare potest violentia tentationis, ubi tam deliberatè crimen est voluntatis.

At populo exhibendum est ministerium, vel hæc die celebrare jubet Ordinis statutum. Ita planè. Sed nec illud Sacerdotis lapsi crimen extenuat; imò exaggerat. Cum enim Sacerdos lapsus sciverit ministerium illud imminere, quo vitæ fuit probatoris, certiusque proinde scivit, quæ

X 2

in celebrante puritas ab ejusmodi crimine requireretur, eò vehementius crimen illud abhorre debuit. Ut enim Damianus in Gomorrhiano c. 4. *anquisque, quò melius sapit, eò deterius delinquit. Quia inevitabiliter meretur supplicia, qui prudenter, si voluisset, potuit evitare peccatum.* Deliquit ergo gravissimè, vel ex hoc solo capite, quòd reverentia tanti mysterii blandientis mulierculæ illecebris prævalere non potuit, ne eo quidem tempore, quo ejus celebrationem imminere sibi sentiebat.

- 637 Haecenus Hennebellus, id multis prosequens in laudata Thesi, & in Apologia illius. Ubi exemplo Petri, infelicitè, inopinatò, & extraordinariè lapsi, id totum illustrat. Cui cum Dominus prædixisset, *antequam gallus cantet, ter me negabis,* dum instante passionis horâ, orante Domino, & ipsum ad orationem hortante, oratione neglectâ, ad tentationem imparatus accessit; in ea, licet hæcenus probatæ vitæ, dum mori timuit, infelicitè, inopinatò, & extraordinariè vitam negavit, negationemque detestatione, anathemate, & juramento confirmavit. Quam negationem, juramento sacrilego taliter confirmatam, licet antè numquam commissam, metuque mortis extortam grande proflus & enorme peccatum fuisse, nullus est qui negare possit. Eam valdè enormem Petrus ipse professò credidit, qui tot & tam amarè la-hymis elucendam censuit.
- 638 Ut cecidit Petrus (inquit) ceciderunt in immani persecutione innumeri, qui usque ad horrida illa tempora vitæ fuerant hominibus probatissimæ; sed quàm varia sæpè sint Dei hominumque judicia, persecutio probavit, cujus flante turbine, paleam Deus segregavit à tritico, & aliis stantibus, ipsi infelicitè & inopinatò Christum negarunt, idolis thura immolarunt, aliaque nomine Christiano indigna patrarunt. Nec dubium quin hoc factò crimen valdè enorme commiserint.
- 639 Si commiseratione dignus foret Sacerdos, de quo quæstio: à fortiori ipsi, à fortiori Petrus, metu mortis immaniumque tormentorum prostrati. Indulgentiam ergo merebantur, præ Davide, & Sacerdote nostro, qui voluptati, atque libidini cesserunt. Hinc si magnum fuit Petri illorumque peccatum, qui cesserunt timori; majus (cæteris paribus) fuit peccatum eorum qui cesserunt libidini. Si enim tentatio, cui cessit Sacerdos, fuit gravissima; gravior fuit Petri, gravior illorum qui Christum negarunt. Nec tamen idèò gravissimè non peccarunt.
- 640 Quid igitur, si quispiam Sacerdos, probatè hæcenus vitæ, gravissimâ tentatione pulsatus, metuque mortis & imminentium tormentorum prostratus, Christum (ut Petrus, uti lapsi illi, de quibus Cyprianus) negasset, negationem juramento, anathemate, atque horrendâ execratione firmasset, idolisque thus immolasset: an ipsum pauculis post tantum scelus horis lachrymantem, & gementem, Confessarius idèò absolvere, & ad altare eo ipso die mittere posset, quòd altaris ministerium debeat populo, Sacrum alioqui non audirò in die festo? Id fieri posse non credidit Cyprianus, non Clerus Romanus, non sancti Confessores n. 591. 595. 596. relati. Imò id facere, censent esse misericordiam falsam, & blandam perniciem, impietatem vocabulo pietatis coloratam, quæ contra Evangelii vigorem, contra Domini ac Dei legem, temeritate quorundam laxator incautus communicatio, irrita & falsa pax, periculosa dantibus. & nihil accipientibus profutura. Et qui hoc faciunt, hoc esse lapsi quòd grando frangit, quòd turbidam sydus arboribus, quòd armentis pestilens vastitas, quòd navigis sæva tempestas. Solatium æternæ spæ adiungunt, arborem à

radice subvertunt, navem scopulis, ne in portum perveniat, illidunt, &c.

Similiter ergo credendum non est, in dieo casu, tam citò absolvi posse Sacerdotem, in fornicationem nocte præcedenti lapsum, nec ad altare mitti. Neque enim allegata necessitas, exhibendi ministerium altaris populo, id magis exigit in isto, quàm in illo casu. Nec magis exigit, ut Sacerdoti lapsò in fornicationem permitatur altaris ministerium; quàm eidem lapsò in adulterium, vel (quòd horribilius est) in bestialitatem & sodomitiam, in incestum cum matre, conjugatâ, &c. Cum tam citò (sine extraordinariis, ac minime ambiguis signis) non magis præsumi queat sufficienter contritus, in casu fornicationis, quàm in aliis casibus jam commemoratis, prout capite præcedenti vidimus. Si proinde inveniat Confessarium talis Sacerdos, qui ipsum tam citò absolvat, rursus dico quòd temel iterumque post illultriss. D. Episcopum Castoriensem dixi, omninò verisimile esse, *id proficisci ex ista Dei ira gravissima, quâ Deus ipsum in impenitentis cordis caliginem projecit.* Et addo cum Emerico de bonis, quòd nollem pro talibus Confessariis rationem Deo reddere, utpote qui (attentis præmissis) magnam, imò maximam habent rationem timendi, imò & credendi, quòd panem filiorum dent canibus, & margaritas projiciant ante porcos, quòdque misericordiâ falsâ, & blandâ perniciæ laxando incautis Communionem, periculosam dantibus, & nihil accipientibus profutura, hoc sunt ejusmodi lapsi, quòd grando frugibus, & cætera quæ Cyprianum cum aliis Sanctis dicentem proximè vidimus.

Quod tamen multò amplius timere debent, qui tam citò absolvent, & ad altare ire permittunt Sacerdotem, non ita hæcenus probatæ vitæ, sed qui jam lapsus in fornicationem est lapsus, multaque Confessario promissit, sed promissis non stetit. De tali quippe Sacerdote verendum, multumque verendum, ne nimîâ facilitate Confessarium suorum traditus sit in reprobum sensum, & quæ duritie, eâ hebetudine, eò animi stupore erga angustissimum sacrificium obrigerit, ut statim miserimi, in quo torpet, vel nullum, vel exiguum sensum habeat salutarem. Certumque omninò haberi debet, talem in oculis hominum censendum indispositum ad hoc ut tam citò absolutione, altarisque ministerio donec, & tantò magis indispositum, quantò animalis factus, minus percipit quæ Dei sunt; tantò (inquam) magis, quantò immundior, & totus dissipatus, per appetitum & phantasmata immunditiæ, pruritusque carnis valdè allicientem ad opéra immunditiæ; quibus illeceus & distractus animus ineptus est nimis ad devotionem, sanctimoniamque requisitam ad tam tremendum mysterium offerendum.

Quam ob causam, ipse etiam Sacerdos, vitæ hæcenus probatæ, primâ vice fornicationis illecebras expertus, ordinariè ineptus est ad sibi mox comparandam dispositionem. Post primam quippe vicem ardentior est motus, pruritusque carnis, & magis sensibilibus phantasmata; quæ cum reliquis pieratis in misero illo colluctantia, miserum in modum animum ipsius conturbant. Hinc enim timet ne lapsus suus hominibus innotescat, & ne vel ipsa complex criminis vel per Confessionem, vel extra Confessionem fiat index illius. Inde caro calet libidinis æstu. Denique in pectore miseri hominis, proximè à commisso crimine, velut tartareum chaos est confusio. Quis ergo hominem sic turbatum, totque suspitionibus, anxietatibus, & phantasmatis dissipatum, aptum credere potest ad celebrandum? Certè si crimen tam enorme, tam recentè commissum, ipsum vehementer

ter non iniquitat, timendum est ne non fuerit vite tam probata, quam apparuit in oculis hominum, sed occulta quædam in eo vitia laterint, infami illo fornicationis vitio curanda. Cum non uno factu, sed gradibus quibusdam homines soleant ad perfectam seu iustitiam, seu iniquitatem pertinere.

644 Non igitur usque ad attendenda necessitas populo exhibendi ministerium in die festo (ne alias sit absque Sacro;) sed ea saltem, post enormem illum lapsum servanda est disciplina cum ipso, quam post vini haustulum, vel sumptum panis frustulum servandam, Authores etiam benigniores docent. Atqui post sumptum seu vini haustulum, seu panis frustulum, Parocho non permittunt altaris ministerium, etiam in die festo exhibere populo, tamen aliam Sacrum non aucturo. Longè ergo minus id permittendum in nostro casu. Siquidem Ecclesia magis semper horruit, Sacerdoti recenter fornicato permittere altaris ministerium, quam Sacerdoti non jejuno, ut constat ex eo quod per mille ducentos & amplius annos universa Ecclesia Græca & Latina Sacerdotes in fornicationem lapsos notabili tempore constanter exclusit ab altari, nec umquam permiserit post pauculos à fornicatione dies, multò minus eodem die accedere ad altare; circa naturale verò jejunium Ecclesiæ disciplina variis in locis varia fuerit. Deinde lapsus in voluntariam pollutionem cap. *testamentum* dist. 6. non permittitur ipso die celebrare, etiam si populus ex hoc die festo non sit audiurus Sacrum, ut videbitur capite sequenti. Ergo multò minus id permittendum lapsus in fornicationem.

645 At (inquis) si Sacerdos lapsus non celebret in die festo, populus scandalizabitur.

Respondeo cum Hennebello negando sequelam. Tum quia scandalum non magis consequens est in casu nostro, quam in casu soluti jejunii. Tum quia scandalo occurri potest, vel jejunium naturale solvendo, & illud à se ob indispositionem solum populo exponendo, vel dicendo se indispositum, vel extraordinarie turbatum. ita ut neciat quid se de Deo disponere velit; exposuisse se viro doctrinæ & integritate probato animi sui angustias, sibi que ab eo permittum esse, ut, attentâ illâ animi perturbatione, à celebratione cessare liceret, dummodò populus Sacrum expectans induci possit ad impendendum orandum in Ecclesia tempus, quod alias impenderet Sacrum audiendo. Idipsum se rogare, eorumque precibus se commendare. Hinc profectò festiva nata non est nisi populi quedam ad rem insolitam admiratio, vel etiam querulorum quorundam murmuratio. Quæ si in casu soluti jejunii Deo committenda est: à fortiori in casu nostro. Si quorundam insuper accedat sinistra suspicio, tantò magis temeraria erit, quantò probatoris vitæ Sacerdos hæcenus fuisse supponitur. Neque enim iustam suspensionis causam ingerunt generalia illa dicta ipsius; cum innumera sint; quæ virum, etiam probatissimum, à celebrando remorari possunt, ut si putet se per testimonium in causa sanguinis irregularitatem incurrisse: si scrupulis agitur, sibi satisfacere non possit; nec scrupulos excutere: si simoniacè, culpâ non suâ, sed parentum, ad Sacerdotium jam demùm dicat se fuisse promotum. Qua de causa S. Dominicus Loricatus altaris ministerium, quoad visit, numquam usurpare ausus fuit.

646 Si his solatis, tanque rationabilibus mediis salvandi bonam famam suam, Sacerdos lapsus acquiescere nolit, ipsi in memoriam revocandam 1°. quod S. Damianus in suo Gomorrhiano c. 8. ait: *salubrius esse in conspectu hominum temporalem perpeti verecundiam, quam ante Tribunal superni iudicii æternam subire vindictam.* Et In-

nocentius III. lib. 4. de myster. Miss. c. 13. *peccator debet potius eligere, ut abstinento recedatur suspectus, quam ut communicando, vel celebrando, manducet indignus.* Quia, ut S. Thomas q. 80. a. 6. ait, *pejus est peccatori occulto peccare mortaliter; sumendo corpus Christi, quam infamari.* Unde peccator occultus potius deberet eligere infamari, quam indignè ad mensam Domini, vel ad sacrificandum accedere. 2°. quod nimis inordinatum sit ad salvandam famam suam horrendum committere sacrilegium. 3°. quod si aliquod famæ præjudicium patitur, id ipse voluit, dum ne propriæ quidem famæ & honoris memoria ipsum à peccato revocare potuit. 4°. quod constans Ecclesiæ Latine praxis & disciplina, apud Græcos etiamnum perdurans, manifestè ostendat, Ecclesiæ sensum esse, quod ad consulendum famæ Sacerdotis taliter lapsi non sit habenda ratio suspitionum, quæ temeritate hominum, vel aliter oriri possunt, nec propterea solvendas divinas humanasque leges, ad altare tam citò festinando: cum Ecclesia Latina tot sæculis, Græca usque in hodiernam diem, Sacerdotes, etiam occultè fornicatos, vel perpetuò, vel ad notabile tempus removerit ab altari. 5°. quod multas Ecclesiæ debeat gratias, quod hodie longè mitius agere permittat cum ipso, longè citius quam olim ipsum absolvendo, altarique restituendo, non obstante enormitate criminis ipsius, quod in veteri lege expiabat flammis, quodque novem mensium ergastulo Potamius expiare non potuit, & Generalis tam extraordinariâ septem annorum poenitentia vix potuit eluere. 6°. denique Sanctorum illorum exemplo magis fatagere debere de reparando honore divino, quem enormiter læsit, quam de suo contra temerarias suspiciones hominum per medium tam periculofum conservando.

CAPUT XLIX.

Consulatur adhuc propositio nona, quoad id quod dicit de pollutione voluntaria, & ostendatur sacram Communionem ne quidem eam consentibus consulendam, imò nec permittendam ipso die voluntaria pollutionis.

CUM S. Thomas in 4. dist. 9. in solutione q. 647 2. ad 2. profiteatur, non esse alicui consulendum, quod statim post peccatum mortale, essam contritus & confessus, ad Eucharistiam accedat, sed debere, nisi magna necessitas urgeat, per aliquod tempus propter reverentiam abstinere; manifestum est propositionem nonam, quæ Communionem, præmissâ Confessione, consulitur, ipso die voluntaria pollutionis, Angelicæ doctrinæ esse diametraliter adversam. Cùmque Angelica illa doctrina dicat, Communionem non solum non esse consulendam contritis & confessis, statim post voluntariam pollutionem, sed longè generalius dicat consulendam non esse post peccatum mortale: sequitur multò minus consulendam post voluntariam pollutionem; utpote quæ non est peccatum mortale qualecumque, sed valde enorme. Et si tam plenâ ac præmeditatâ voluntate commissa fuerit, quam fornicatio committi solet, non est facile, sed difficile, statim post illam, de illa plenè ac sufficienter conteri. Et ideo plerumque ambigua est contritio Sacerdotis, vel Religiosi, qui eam sicut & fornicationem confitentur pauculis horis post illam perpetratam. Proinde tam citò sacerdotali absolutione remittenda non est. Neque enim peccatori, cujus ambigua est contritio, Sacerdos absolutionem impendere potest, multò minus permittere Communionem, ut constat ex Decreto Innocentii XI. quo 65. propositiones damnantur,